

HRVATSKI LIST: U pretplati
za četvrt god. K 48.—,
za poligodište K 94.—,
za tromesečje K 12.—, me-
sečno K 4.—; u maloprodaji
16 hil. pojedini broj.
U PULI: primaju se u
upravi lista trg. Gustoza 1.

Sedma IV.

Istorijski dani u Sloveniji.

Ljubljanski ugovor. Slaveni su dani već iz nas, piše „Slovenski Narod“. Neopisanim odličijem pozdravila Ljubljana slavenske gostove, izaslanike češkog i poljskog naroda i zastupnike Jugoslavena, koji su svi došli amo, da sudjeluju pri ustrojenju Narodnoga Sveta, te pri političkim većanjima delegata poljskog, češkog i jugoslavenskog naroda. Ljubljanski su dani nastajali kao praški istorijski dani, no njihovo je značenje još možda dalekosežnije, jer na dan 17. kolovoza bio je u Ljubljani ugovoren savez između tri slavenska naroda, koji hoće da se zajednički bore za svoju slobodu i da si zajednički urede svoju budućnost... Dobro je kazao ljubljanski župan dr. Tavčar, da smo u Ljubljani čuli tri put odvažne korake poljskih kohorta u redovima jedinstvene demokratske ideje. Od dalekog Severnog mora pa do Jadranskoga uspostavljena je fronta, koju ne će slomiti više nikakva sila.

Narodni Svet. Nakon duge debate, koja je trajala u petak ceo dan, te se protegla još na subotu ujutro, ustrojilo se napokon Narodno Veće za Sloveniju i Istru, ili slovenskim imenom nazvan Narodni Svet. Za Istru je taj Narodni Svet od goleme važnosti, budući da Istra time stupa iz svoje osamljenosti na dan, te će zajedno s dobro organizovanim i probudjenom Slovenijom da se osvoji na čvrste noge, da se preporodi kulturno i nacionalno i da se gospodarski pridigne.

Slavenska deputacija kod kneza-biskupa i župana. U subotu o podne poselisko kneza biskupa dr. A. B. Jegliča izaslanici češkog, poljskog i jugoslavenskog naroda i to Fr. Stanek, Glombinski i dr. Joso Sunarić. Zast. Stanjek pozdravio je kneza biskupa kao crkvenog vladiku, kakvoga Česi žalibože nemaju, dok je prof. Glombinski čestitao jugoslavenskom narodu, da imade između svojih crkvenih poglavarima muža, koji stoji u svojoj iskrenoj domovinskoj ljubavi u istom redu s najslavnijim poljskim biskupima. Dr. Sunarić dao je izražaja dubokom poštovanju, koje goji vasceli jugoslavenski narod bez razlike vere prema crkvenome knezu, koji zaslužuje ime primasa Jugoslavije. Knez biskup dr. Jeglič zahvalio se ljubezno, ističući, da također kao crkveni knez vrši svoju dužnost, ako se kao verski pastir poverenog mu naroda postavlja u redove boraca za prava jugoslavenskog naroda. U izvršavanju te svoje velike dužnosti hoće da ustraje do konca. Oko 3 sata posle podne posetili su gorespomenuti ljubljanskog župana dr. Tavčara, gde su se u razgovoru zadržali pola sata.

Sednica Jugoslavenskog kluba. U subotu posle podne, u 3 sata, sastao se u srebrnoj dvorani hotela „Union“ Jugoslavenski klub na svoju plenarnu sednicu, kojoj prisustvovala nedavni član hrvatsko-srpske koalicije profesor dr. Šurmin, i bosanski narodni vođa dr. Joso Sunarić. U debati, u koju posegoše i ova dvojica, beše zaključeno obzirom na stradanje u zaledju i na frontu, na očajne prehrabne prilike i na razne događaje na istoku, te obzirom na absolutistički režim u Bosni i na bedu, koja sve više tamo raste te na umiranje naše dece, da klub zahteva saziv delegacija i carevinskog veća. Jugoslavenski klub protestuje ponovno protiv tomu, da vlada onemogućuje saobraćaj zastupnika s narodom, potlačuje slobodu štampa i zabranjuje vojnicima čitanje narodnoga novinstva.

Većanje poljskih, čeških i jugoslavenskih političara. Posle sednice Jugoslavenskoga kluba, vršila se konferenca poljskih, čeških i jugoslavenskih političara. O konferenci, na kojoj je pročitao dr. Korošec pozdravni brzojav predsednika Poljskoga kluba zast. Tertila, beše izdan ovaj komunikat:

Konferenca, na kojoj su sudelovali u Ljubljani dne 17. kolovoza 1918. Poljaci, Čeho-Slovaci i Jugoslaveni, bavila se svim kulturnim, političkim, socijalnim i gospodarskim problemima, koji se tiču ostvaranja samoodredjenja naroda, kao i pitanjem, kako da se trajno urede odnošaji tih naroda međju sobom. (Jedan redak zaplenjen.) Pri tom se konstatovala posvemašnja jednodušnost svih delegata, tako u pitanju načela, kao i u pitanju zajedničke taktike, s kojom da se postigne naš konačni cilj.

U gostovima u slovenskih žena. U petak i subotu bejahu slavenski zastupnici gostovi

slovenskih žena, koje su im pod vodstvom županje dr. Tavčarove priredile skroman i priprost obed i večeru. Dok je gospa županja pozdravljala gostove, nudjale su slovenske devojke u šarolikoj narodnoj nožnji gostovima po starodrevnom slavenskom običaju kruha i soli. Pri obedu i večeri govorilo je više gostova, između kojih i Čeh Kalina, koji je krasnim zborom slavio uspomenu onih naših pradedova, koji su među nama dizali zastavu slobode i demokracije te spomen mučenika i žrtava poljskog, češkog i jugoslavenskog naroda u toj velikoj vojni. Nazdravio je jugoslavenskoj omladini, koja će u slobodi dovršiti rad demokratske ideje.

Otkriće Krekove spomen ploče u St. Janžu. Voznja slavenskih gostova iz Ljubljane u St. Janž naliči prema opisivanju slovenskih listova na mnogo opevane triumfe raznih pobednika iz starih vremena, kojima je narod iz zahvalnosti za njihova dela učinjena za domovinu pri povratku priredjivao slavan doček. Po svim postajama čekahu žene i devojke obučene u lepim narodnim nošnjama, koje su cvećem obasipale mile, slavenske gostove. Pevanje jugoslavenske himne „Lepa naša domovino“, opetovalo se svuda. Pred župnim stanom u St. Janžu sakupilo se veliko mnoštvo naroda, koje je pozdravio župnik Bajec u dugom govoru i završio: „Mi pak, Evangeliste naš (Krek) mi tvoja jugoslavenska deca, svečano Ti danas obećajemo, ne prisižemo, da ćemo do zadnjega daha ispunjavati tvoju oporuku: „Vi svi, koji ste seme iskrvavela naroda — — — Prokletstvo na sve, koji otpadnu... U kratkim govorima setiše se pokojnoga Kreka još zast. Glombinski, Stanjek i Sellak, te predsednik Jugoslavenskog kluba dr. Korošec. — Spomen ploča uzidana u šantjanskom župnom stanu, pokazuje dr. Kreka u profilu te nosi natpis: „V tej hiši je umrl dne 8. oktobra 1917. dr. Janez Ev. Krek“.

Odlazak slavenskih gostova. Slavenski su gostovi bili zadovoljni dojmovima, što su na njih proizvele ljubljanske i šantjanske svečanosti. Bivši ministar Glombinski rekao je: „Pogledajte na vaš rod i budite ponosni“, dok se je gret Škarbek izjavio uredniku „Slovenskog Naroda“: „Kapu dolje pred Vašim narodom! Govorio sam s priprostim slovenskim kmetovima, i sa začudjenjem sam opazio, kako je dubok koren zahvatila u Vas nacionalna svest i kako je nepokolebliva volja naroda, priboriti si samostalnost. Vojna nam mora donesti slobodu — čuo sam iz ustiju Vaših priprostih ljudi“. — U uverenju, da ćemo osobito od sada i mi mnogo naučiti od Slovenske braće — završavamo svoj izveštaj o tim istorijskim danima u beloju Ljubljani.

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 20. (D. u.) Službeno se javlja: U noći na 19. kolovoza izvršile na Sasso Rosso naše nasrtajne čete uspešan sunak u neprijateljske linije. U području Asolone sužbita su talijanska izvidnička odelenja. — Poglavica generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 20. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestolja Rupprechta: Jugozapadno od Bailleula porasta je topovska delatnost višestruko do velike jakosti. Na bojištu od 18. kolovoza obnovilo je jučer neprijatelj svoje navale; južno od Meterena nisu se oire u našoj usredotočenoj vatri razvile. Severno od Villers Berquina sužbite su u boju iz bliza. Na obim stranama Lyse povukosmo naše, pred nekoliko dana zapadno od Mervillea napred pomaknute straže bez boja u liniju zapadno od istog kraja. Jučer na veče je Merville bio zaposednut od neprijateljskih odelenja. Kod Lensa i na Scarpi sužbiti su engleski sunci. — Vojna skupina generala pukovnika pl. Böhma: Severno od Lihonsa napadoše naše nasrtajne čete prednje linije engleskih straža, pohvataše njihovu posadu te odbiše više neprijateljskih navala. Jugozapadno od Cholmesa sužbismo neprijateljsku navalu, poduzetu na veče, posle kratke paljbe. Severozapadno od Rove navalise Francuzi ponovno sa oklopljenim vozovima. Bili su sužbiti. Među Beuvraignesom i Oiseom kroz dan ljuta borba. Tu su Francuzi na širokoj fronti, delom sa svezim divizijama, prešli ponovno na jake navale. Južno od Crapeau-Mesnilla slomiše se njegove navale pred našim linijama. Na obim stranama Fraisièresa izjaviloše se iste u našem protuudarcu. U žestokom boju zbliza bio je neprijatelj među Lassignyjem i Thiescourtom sužbit. Delovi naših prednjih linija, u koje je on prolazno provalio bile su pročišćene.

Jednako smo protiv tvrdokornim neprijateljstvom navalama održali naše linije, koje idu do Oise. Do večera bio je neprijatelj bačen natrag u svoje izlazne položaje. Među Oiseom i Aisneom paljba je popodne opeta poprimala veliku jakost. Pod veče je neprijatelj nastavio svoje pešadijske navale među Charlepontom i Nouvronom. Na navalnim krilima bio je odbit u boju zbliza. U sredini fronte naša je topovska vatra zadržala navale neprijateljeve. — Vojna skupina generala pukovnika pl. Gallwitza: Među Mozelom i Mozom provalila su naša izvidnička odelenja često u neprijateljske jarke. — Poručnik Veltiens izvojevao je svoju 29., 30. i 31., podčasnik May svoju 21., 22. i 23., a poručnik Röth svoju 22. značnu pobedu. — Ludendorff.

Ogorčena bitka na zapadu.

Prvi napadaj Francuza odbijen.

Berlin, 20. (D. u.) Wolffov ured javlja: Večernji izveštaj. Između Oise i Aisne započeo je danas već nekoliko dana očekivan, dne 18. i 19. o. m. jakim navalama pripreman pokušaj protiv omladina sa strane Francuza. Iza ogorčenih bojeva prvi se napadaj neprijateljstvom slomio u našem bojnopolju.

Rat.

Francuski izveštaj od 17. kolovoza na veče: Topovska borba bila je tečajem dana veoma živahna, naročito u predjelu Cauny-sur-Matz i Beuvrages. Za mećnih bojeva južno od Avre zarobljeno preko 400 momaka. Inače nema ništa da se javi.

Francuski izveštaj istočne armije od 17. kolovoza: Jaka delatnost ophodnja u predelu Vardara. Topovska borba beše u predelu Skradilegenja i u zavoju Orve prilično živahna. Severno od Djendjellija oborilo je englesko letalo jedno neprijateljsko letalo.

Francuski izveštaj od 18. kolovoza posle podne: Prilično živahna delatnost artilerije na frontu Avre i između Oise i Aisne. U Champagni slomiše se potpunom neprijateljski sunci, jedan istočno od Ville Sur Towing, drugi u predelu Maison de Champagne. Francuzi učiniše zarobljenika. Na ostaloj fronti potekla je noć mirno.

Engleski izveštaj od 18. kolovoza ujutro: Lako poboljšasmo naše položaje južno od Bucvoja i poterasmo neki neprijateljski štrafanski odeo blizu odatle.

Engleski izveštaj od 18. kolovoza u veče: Englezi izvršise danas uspešno mesno poduzeće na frontu od preko 4 engleske milje (6 i pol km) medju Vieux Berquinom i Bailleuleom. Uz malene gubitke bila naša linija na ovoj fronti promaknuta napred u dubini od 1.000 do 2.000 jark. Zauzeto je jedno selo te nekoliko branjenih dvoraca i kuća te je učinjeno preko 400 zarobljenika. Englezi postigoše uspehe i jugozapadno od Mervillea te medju Chillyjem i Fransartom.

Belgijski izveštaj od 16. kolovoza. Delatnost obiju artilerija glavno u predelu Merckem i Boesinghe. Jedan od naših jurišnih odela prodro je u odseku Merckem u neprijateljski položaj, učinio zarobljenika i zaplenio jednu strojnu pušku.

Amerikanski izveštaj od 17. kolovoza u veče: Naši letaci oboriše jučer tečajem bojeva u predelu Flirey neki neprijateljski aparat. Inače ništa da se javi.

Američki izveštaj od 17. kolovoza u veče: U Vogesima osvojiše naše čete tečajem neke uspele navale selo Frapelle.

* Sasiv bosanskog sabora. „Primorskim Novinama“ brzojavlja zagrebački izvestitelj: Ministar-predsjednik Wekerle bavi se mišlju, da se sazove bosanski sabor; jer to traže u Beču. Wekerle će ovih dana pozvati k sebi dra. Sunarića, Basagića, Šolu i još nekoje političare. Konferenca bi se imale nastaviti u Beču. Ako dodje do sporazuma glede saziva sabora, tad će se tražiti izvesne garancije od poslaničkih klubova naročito od srpske opozicije. Pošto je desetak srpskih kotara ispražnjeno, imali bi se raspisati naknadni izbori. Pregovore u Sarajevu vodiće zasad dr. Mandić. S ovim je u vezi i pomilovanje političkih osudjenika Srba, tek bi bio isključen Vasilj Grgjić i još neki. U Pešti bi hteli da se stvori radna većina, pa će se zato

Država* piše u
roti upotrebljan
ne treba, t. j.
Srbi, već samo
jasno izraženo
sli smo ipak, da
pisku omladinu

„a ona ujednj
ekavštini, na n
za ime, i da b
tekar Jugoslave
bi ipak ni ovd
doselilo na vi
rne Gore. Bila
ve plemeške
naseljeni onim
je danas nazivlj
u narodnim
ro imadu itd. N
d novoga gosp
isti sve više gu
naselilo dobilo
p više bili ni D
prci, (o pripa
oj ili srpskoj
i) već postado
ci, a takvi su
), jako i vruće
tomu nekoliko
e do danas n
i, osim seoca
toji osta prav
n opštinom i p
oj okolici pos
to ništa ne č
ajeva, beže k p
nevolji blagos
op „od starine“
velu moć. I taj
Istru posebno
veća to pokato
o dobro hrvats
Srbin odrekao
njegova ljubav
je učinio Srb
nikada nacijo
ti u banovini,
krv sviju triju
to je također j
jugoslaven
lovenski. „Hrv
Starčevićeve s
čki program, i
rillog to je za
o, kao što je
lista u prvom
Jugoslaveni, do
medjusobno ipak
lje. Ali čemu p
? Čemu govori
drugima, kao o
kad bi „Hrv
likarskom dužn
koji izlazi u
avštinom, te na
nerado napisan
ipak je i to n
se mnogo m
vrim radom.

ke vesti.

nadzorstvo: S
Nj. V. brodu „Gan
mornarice: pu

admiralat javlja,
i je pobegao bio
te se njegovo pr

20. o. m. svi će
kom. Tme otpada
na brodu Nj. V.
u u nadzorstvu, b
admiralata.

vazličita bazarska
za brijanje, voj
nadomestak za sa
licí i papir za cig

Traže se

nu i visoku plaću:
drvođelci, stolari,
strojari i kamenol
radnje odmah. J
nd Peller Kahl,
in“ ul. Minerva b
-12 sati pre i od
sati posle podne.

Ijeno pokušav

uje i prodaje tyrtk
FM: Barbačić
Šišanska ulica.

Družbu!

staviti u sporazum sa grupom dra. Sunarića. Bosni bi se imale dati neke ustavne slobode, naročito u pogledu štampa.

* Pošto sastanka dvaju careva. Becki „Abend“ doneo je o pregovaranjima u nemačkom glavnom stanu: U pitanju Poljske postiglo se u stanovitvoj neknoj meri zblizjenje. Proti brzom rešenju nema danas nikakve zapreke. Mira u Bresto-Litovskom ne će revidirati. Središnje će vlasti počekati, kako će se razviti događaji u Rusiji. Nove mirovne ofenzive ne će poduzeti. Središnje se vlasti pouzdavaju u svoju neslomljenu vojničku snagu te će ustrajajući čekati, što budu zaključili neprijatelji. — „Polnische Nachrichten“ donosaju, da ravnatelj državnog odseka nije prisustvovao zajedničkim razgovorima u velikom glavnom stanu, jer je dan pred dolaskom austro-ugarskih državnika ostavio nemački glavni stan. Merodavnim krugovima poljačkog državnog veća ide se u prvom redu za to, da svu upravu preuzme poljačka vlada. Princ Radzivil prispet će naskoro u Beč.

* Hoćemo mir! Pod tim naslovom piše praktički agrarni „Venkov“: „Već dolaze u javnost vesti o tom, što se zaključilo u nemačkom glavnom stanu. Nas se tiče glavno ona točka u kojoj se radi — o uvetima općenitog mira. Čvrsto smo uvereni, da je o miru stalno tamo ozbiljno raspravljano, jer nema valjda većeg, važnijeg i dalekosežnijeg pitanja od — mira. Sav narod za njim kliče, mnogo koji već želi obustavu tog užasnog povojničenja. — Nova zimaska vojna — neka se ne ostvari! To mora biti geslo svih slojeva pučanstva...“

* Ustavno vladanje. „Arbeiter Zeitung“ donošna članak, koji zahteva, neka Czerninov naslednik grof Burian sazove delegacije. Vanjska je politika došla do točke, na kojoj bi austrijski narodi rado naznačili vanjskom ministru glavne pravce politike. Pitanja su u njih ciljeva i uredjenja prilika sa istokom aktualna. Moguće, da i ratni ministar želi upoznati nazore austrijskih naroda. Potrebno je, da se vojnički izdaci, koji sve više rastu, dozvole ustavnim putem.

* Amerika, evropski brodograditelj. „Extrabladet“ javlja iz Kristijanije: Za Norvešku vladu gradi se sada u Americi 120 drvenih brodova sa ukupno 200.000 tona. Norveški kapital učestvuje pri tome sa iznosom od 40 milijuna kruna. Brodovlasnici učesnici su zaključili, da otpošalju jednog zastupnika u Ameriku, koji će sa oblaštima pregovarati radi osiguranja prevoza i čim skorijeg izručenja čim većeg broja brodova.

* Slegla revnost. Pod tim naslovom donosi „N. W. J.“ u listu „Teplitzer Zeitung“ nalazimo jednu belešku, koji se žestoko obara protiv sudešavanja čeških banaka na Jadranu. U istoj se vidi: „Tako se Živnostenska banka bavi i za ostvarenje glavnog toga za industriju hotela na Jadranu. Ona je kupila svratilista „Jadrana“ na Sušaku kod Reke i dva u Crikvenici i to: „Thempia“ i „Miramar“. Poduzeće provadja se naravski opet uz naglasivanje narodnog značaja poslovanja. Neobično je to, što je čovek, koji stoji u službi Živnostenske banke, Nemač iz rajha. Razne okolnosti pokazuju osim toga, da sledovi poslovanja vode nemačkim kapitalistima, koji se ne muče ni za što drugo, do li za slavenske zahteve.“ — „Wiener Montags Journal“ pridmeće k tome: „Lepo i dobro. Ali zar ne zna pisac ovih crta, da na Jadranu Mađžari još više pritištu nego Cesi, da Opatija, naše (bečko Op. ur.) lepo kvarnersko letovalište, već najviše Mađžarima pripada i da su u Dalmaciji već uloženi veliki mađžarski kapitali...? Je li njemu ugodnije, ako Jadran postaje mađžarski, nego ako češki kapital radi za austrijske interese...? On može prigovoriti: Neka tako bude!... Nu nama se čini ipak manje zlo, ako češki kapital radi za Austriju, nego da Jadran postane mađžarski... Uostalom zašto ne uložiti „Centralna banka nemačkih posujilnica“ nikakvog novca u Dalmaciju?... Na to bi ipak „Teplitz“ imao nekoliko upliva...“ — Opet i opet pokazuju, da smo im mi i naše zemlje samo vreća bazarske robe, kod koje se na sajmu prepiru nemački i mađžarski trgovci, koji nikako ne će da razumeju, da ne pripada ni jednom ni drugom.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Ruski čvor i sudbina boljševika. — Nova urota protiv boljševika. — Helfferich svoju ulogu doigrao. — Socijalni revolucionari okrađeni. — Pred sedinjenjem svih sibirskih vlada.

Pod naslovom „Sa ruševina ruskoga carstva“ pišu „Primorske Novine“: „Čvor ruski počimlje već malo po malo da se određava i bez Aleksandrova mača. Nemački poslanik već je ostavio Mosku pred par dana, a sada stižu vesti, da je i američki zatražio putnice, spatio sve svoje spise i knjige, a predao zaštitu američkih interesa u Moskvi španjolskome konzulu. Punihi dvanaest dana morao je da čeka na odgovor nametnutih ruskih gospodara. Zato celo vreme Amerika nije nikakvih vesti primala od svoga poslanništva. To je sve svršavalo u rukama boljševika. Boljševička vlada nalazi se na rubu svoje propasti, i anarhija, koju je sama izazvala brzo će da i samu proždre. Provalija, koju je stvorila drugima, uskoro će da nju samu proguta.“

Danas se vrši na boljševičkoj vladi ona naša mudra: tko pod drugim jamu kopa, sam se u nju zakopa. Oni su stvorili propast Rusije i ne misleći da tako potkopavaju jama sebi samima. Gazili i rušili su sve naokolo, dok napokon, unlištivši sve što se dalo unlištiti, unlištju i sebe same. Svojoj propasti oni su krivi. Na istoku su stvari od mnogo veće važnosti i zamaha, nego što to dopire do naših ušiju. Čeho-Slovaci, Englezi, Francuzi, Japanci, pa i sama Amerika i Kina umešali su se i upleli da razreše taj zamršeni čvor.

Stockholm, 19. kolovoza: Iz Fornopola se javlja, da su boljševici pred zapuštenjem grada otkrili urotu protiv sebe, te su pri svom odlasku umorili 2000 osoba iz boljeg staleža. („Grazer Tagblatt“.)

Graz, 20. kolovoza. „Grazer Tagblattu“ javlja iz Berlina: Ovdešnji listovi potvrđuju, da se misija dra. Helffericha smatra izvršenom. On ne će otići ni u Pskov ni u Reval. Nemačko poslanništvo u Revalu vodit će legacioni savetnik dr. Ritzler.

Moskva, 19. (D. u.) Prema nekom ovdešnjem saopćenju, beše iz blagajne ovdešnjih socijalnih revolucionaraca ukradeno 1 i po milijuna rubalja. Tat je s novcem pobeo u Ukrajinu.

Amsterdam, 20. (D. u.) Prema nekom ovdešnjem listu, saznaje „Times“ iz Vladivostoka: Razne u konkurenci stojeće vlade, zaključile su, kako se čini stvoriti komisiju ili veće, u koje ima svaka vlada da pošalje 3 zastupnika. Cisto socijalistička sibiraka vlada želi, da bude ministar-predsednik Lavrouth predsednikom te komisije, dok hoće kadeti da pronesu predsedništvo na generala Horvata.

Domaće vesti.

Careva svečanost. Kod srećkanja na carevoj svečanosti dobili su brojevi: 3426 živo prase, 8671 šivu patku, 2045 živoga kunića, 3692 dve boce šampanjca, 2457 šest kg brašna, 1204 četiri kg brašna, 7533 pet kg sladora, 9410 tri boce vina. Dobici se mogu dignuti na brodu Nj. Vel. „Feuerspeier“, uz izručenje odnosno srećke. Tko ne dignu dobilka do buduće nedelje (25) pripast će do-povojnoj svrsi. Prvu nagradu u lepoti dobila je gđjica, Anny Sonntag, drugu gđjica, Chwatlin a treću gđjica, Perečevich.

Čenimo mi, što je naše, hoćemo li da to i tuđin čini. Primamo: Ovih dana vidjamo u izlozima puljskih papirnica dopisnice hrvatskih umetnika, no žalibože s nemačkim natpisima! Radoznali smo da li slavno uredništvo može da poradi na tome, da se upozore izdavači tih proizvoda hrvatske umetnosti, da je sramota, što rađe, zapostavljajući javno pred svetom svoj lepi jezik, i zamenjujući ga sa onim, koji stoji prama našem u tako silnom kontrastu. Ili se sramie našeg? Ili im se onaj lepšim, aristokratskljim vid? Ili idu za modom? — Mili bogo, rada bih znati, kad ćemo doći do toga, da budemo znali ceniti same sebe jedamput, a ne da se uvek zapostavljamo na sramotu sebi i drugima? — Mi se tu u Pull borimo za jednu jedincatu reč tog našeg krasnog jezika — a što nam šalju naše prestolnice? Joj — kako li napredujemo! Zbilja u istinu nečuvemo!

Prilpomena uredništva. Upozoravamo na gornje teško ali opravdano spočitavanje hrvatski izdava-lački zavod u Zagrebu, s preporukom da ispravi, što je sagrešio, au protivnom slučaju preporučujemo jugoslavenskoj javnosti i našoj omladini, da izvrši, što treba.

Naša deca u Hrvatskoj. Javljaju nam iz Zagreba, da je onaj transporat, puljske dece, što su otputovala iz Pule prošlog četvrtka, stigao sretno i dobro u Zagreb, te im se putem nije desilo ništa. Iz Zagreba otići će deca na prehranu u Sisak, gde će biti smeštena po kućama. Njihov nam pratioc piše, da su deca jako dobre volje, osobito im se svideo lepji Zagreb i beo kruh u njemu. Potankosti ćemo još priopćiti.

Ke ima peša s Turakom. Počam od 19. kolovoza o. g. opet je dozvoljeno primanje poštomata i pošiljaka vozne pošte za Tursku. — Za sada je primanje ovih omota dozvoljeno jedino u je dan dan sedmice i to u ponedeljak. Jedan isti pošiljač može da na sedmicu za sada preda najviše dva deset pošt. omota ili četiri pošiljke vozne pošte ili za svakih 5 pošt. omota i pošiljku vozne pošte.

Dnevne vesti.

Austrijske srednje škole. „Wiener Zeitung“ priopćuje običajnu statistiku o srednjim školama u Austriji. Glasom ove statistike bilo je u Austriji prošle godine 381 gimnazija, medju njima 148 nemačkih, 2 slovenske, 7 srpsko-hrvatskih, 73 čeških, 111 poljskih, 8 talijanskih, 16 ukrajinskih i 16 utrakvisričkih. Polazilo je ove gimnazije 89.643 djaka medju ovima 7226 devojčica. Realka bilo je prošle godine u Austriji 145, od ovih 81 nemačka, 1 srpsko-hrvatska, 43 češke, 14 poljskih, 5 talijanskih i 1 utrakvistička. Realka je polazilo 37304 djaka. U Moravskoj je 16 nemačkih realki sa 3730 djaka, a za 4345 čeških djaka bilo je samo 13 čeških realki. Sličan razmer je i u Češkoj. Za 4233 nemačkih djaka ima 15 realki, a za 10.776 čeških djaka ima samo 30 čeških realki.

Za begunce na Recl. Begunačka je potpora za begunce, koje borave na Recl, dozvoljena dekretom br. 1563 od dne 10. kolovoza o. g. Medjutim, dok su u Austriji ipak već davno započeli isplaćivati begunačku potporu, Mađžari su jedva ove dane dozvolili, da smeju austrijski begunci od sada unapred dobiti potporu.

„Domevina“ opet izlazi. Nakon jednomesečne obustave, počela je u Ljubljani opet izlaziti „Domevina“, napredni tednik za najšire slojeve naroda u Sloveniji. Pisana je dalje istim zdravim duhom kao i pre.

Vojničke i mornaričke vesti.

U službu dolazi: Garnizonsko nadzorstvo: Natporučnik Maypeter; lučko lećničko nadzorstvo na brodu Nj. V. „Beloni“; lećničko nadzorstvo u vojarni ratne mornarice: Mornarički lećnički aspirant dr. Borovička.

Promena na pomorskom okružnom zapovedništvu u Trstu. Odlukom Nj. Veličanstva beše sa svog mesta kao pomorski okružni zapovednik podignut viceadmiral pl. Koudelka i istodobno odredjen za ratno ministarstvo, mornaričku sekciju u Beču. Pomorskim okružnim zapovednikom u Trstu beše imenovan litijski kapetan Ferdinand pl. Purschka.

Poziv

na XV. glavnu redovitu skupštinu

„Malološnjakog društva za štednju i zajmove reg. zadr. na neogr. jamčenje“

koja će se održati dne 1. rujna 1918. u 7 sati posle podne u dvorani „Hrvatske čitaonice“.

Dnevni red:

- 1. Čitanje i odobrenje zapisnika zadnje glavne skupštine;
2. Izvešće predsedništva i nadzornog odbora;
3. Čitanje i odobrenje računskog zaključka za god. 1916-17.
4. Izbor odbora;
5. Eventualni predlozi.

Računski zaključak stoji zadrugarima na uvid u pisarni društva za vreme uredovnih sati.

Maši Lošinj, dne 15. kolovoza 1918.

Odbor.

Mali oglasnik

Traže se

uz hranu i visoku plaću: graditelj, drvodelci, stolari, bravari, strejari i kamenolomci. Nastup radnje odmah. Javiti se kod Polier Kohl, hotel „Neptun“, ul. Minerva br. 12. od 8-12 sati pre i od 3-8 sati posle podne.

Prodaje se

kuhinjski ormar sa staklono-ormar za vodu i jedan kovčeg. Pregledati od 5 i pol do 8 sati na večer u ulici Helgoland br. 36.

Oglasujte

u „Hrvatskom Listu“.

U trgovini pokućstva, Fil. Barballića, u Sišanskoj ulici, prodaje se novo prispjelo pokućstvo.

Velik izbor listovnog papira u mapama i kutijama preporuča Jos. Krmpotić - Pula.

Još je vrijeme.

Pristupite osjegovanju ratnog zajma, koje predstavlja opsežno obezbjedjenje obitelji. — Povoljni uvjeti, bez doklada i sporednih pristojbina. — Prijave prima: Osjegovavajući odle c. k. austrijske zaklade za udovice i siročad palih vojnika, Trst, Via Lazzaretto vecchio 3, i Kotarski odjeli u Gorici, Girknicel, Sežani, Kopru, na Veleskom, u Pull, Pazinu, Grižnjanu, Villa Vicentina, Korminu, na Cresu, u Lošinj, na Rijeci i na Krku, dalje i banke: Anglo-Austrijska banka, Jadranska banka, Središnja banka njemačkih štedionica, Kreditni zavod za trgovinu i obrt, Banca Commerciale Triestina, Banca Triestino-Istria, Živnostenska banka, banka „Unione“ i druge, konačno: c. k. porezni uredi, općinski uredi i školska ravnateljstva u Trstu, Istri, Gorici i Gradiškoj.

ENA listu: U prepri...
na citavu god. K 24...
na polugodište K 24...
promesečno K 13...
na god. K 4...
na maloprodajno K 4...
16 fl. pojedini broj...
OGLASI primaju se u...
apravi lista trg Custozza 1

godina IV.

Uedre misli u

Ljub...
U ratnom pod...
očiti život, koji vl...
kućeno i potišteno,
akovima rata. Ali ov...
vanjima evolucije, raz...
erovznosti i uzrujan...
medju nade i bojazi...
radjana, od deteta o...
Beč i Pešta se mog...
se Beč i Pešta se...
rđavne potpore, bić...
se ustrojiti proti...
acionalni „Grazer...
šenja jugoslavensko...
načajnom članku čit...
ešiti jugoslavensko...
a ne bude rešeno...
vde niko ne osvrće...
da se niko njima ni...
jugoslavena nemačka...
pru. Nemačke grožnj...
praktična“ rešenja t...
Nemcima, Jugoslaven...
Učinjen je dakle znat...
naroda. Narod nije...
svestan, on si je...
nosti.

Ljubljanska je p...
primitak slavenskih...
sajnije, nego li ikada...
zabraniti komers i sva...
se obdržava svečan...
slavenskih naroda pro...
jenje mase naroda. Č...
su zborili sebi i nar...
prugu Berlin—Bag...
svreza — Gdansk—Tr...
da su slavenski zast...
Po volji naroda...
preko 50 milijuna...
to ne samo političku...
koja mu zajamčuje u...
dučnost. Doduše nisu...
stupane sve poljačke...
što u istini zastupaju...
roda za oslobođenje...
dakle postige central...
politikom. Dok je...
mačke samo niz neu...
bolje u Rusiji i Ukraji...
bi ne valjali berlins...
na naše unutarne je...
i samovoljom mislili...
narodnog pokreta, a d...
jačanje narodnog otp...
saveznika. Dnevno pr...
stičemo novih saveznik...
svest slavenstva slav...
snuće u realnosti i...
Danas se nalme ne rad...
takodjer narodna snaga

U 12 sati setiše se...
da se mora rešiti jugo...
će biti tako lako. Pote...
Nemaca, bit će s naše...
posudjivali državni novac...
gotovo sav kapital. Tak...
kredita. Temeljni se z...
provadjali. Zakoni ober...
u vanjskoj a za našu...
krpa papira ne mogu...
aspiracija. Mi trebamo...
bamo realnih garancija...
mogućnost obrane tog...
nuždi prislilimo drugi de...
U državi u kojoj se sv...
statan pismeni ugovor...
nice na istoku; i mi t...
jamstva za ugovor. Ne...
opetuje još jedamput ig...
čija se politika sastoji...
ugovor, e bi time onen...
ta nošnjeg našeg naroda...
tiče Nemaca, a to smat...
šeno onim: „Nama naš...
nećemo u tom pogled...
mrvicu od naših prirod...
bili smo do sad dosta...
pridodati novih žrtava t...
A pogotovo nismo voljn...
se u našim zemljama usp...
da se upravu naših zem...
nicima, a našoj deci d